Onderwerp Voortgang zonne-energie en vervolgaanpak
Ter informatie

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon	14 050	Bijlage(n)	-	Ons kenmerk	311611-2026
Datum		Uw brief van		Uw kenmerk	

Geachte lezer,

Met deze brief informeren wij u over de uitkomsten van de zonnepanelentelling 2026, de evaluatie van het zonbeleid 2021-2025 en de wijze waarop wij de opgave voor zonne-energie verder vormgeven.

Jaarlijkse zonnepanelen telling
Uit de zonnepanelentelling 2026 blijkt dat in de gemeente Groningen inmiddels ongeveer 1,06 miljoen zonnepanelen liggen. Daarmee is 43% van de ambitie van 950 megawattpiek (MWp) zonne-energie in 2035 gerealiseerd. Het totale zonvermogen groeit nog altijd door, maar de jaarlijkse groei gaat minder snel. Zo kwamen er in 2024 nog ruim 250.000 nieuwe panelen bij, in 2025 en 2026 bleef dit steken op ca. 50.000 nieuwe panelen per jaar.

Evaluatie zonbeleid 2021-2025
Uit de evaluatie van de zonbeleidskaders blijkt dat ons beleid heeft bijgedragen aan een groei van zonne-energie in de gemeente Groningen. In de afgelopen beleidsperiode hebben we regie gevoerd op de ontwikkeling van Energielandschap Lageland. In deze gebiedsontwikkeling wordt in samenspraak met de directe omgeving een natuurinclusief zonnepark van ca. 220 MWp ontwikkeld, inclusief grootschalige energieopslag. Daarnaast is een verkenning gestart naar een tweede gemeentelijk energiepark bij Westpoort-Noord. Hiermee laten we zien dat publieke regie een effectieve bijdrage kan leveren aan de realisatie van grootschalige duurzame energieprojecten, juist nu de ontwikkeling van zonneparken door marktpartijen afneemt.

Tegelijkertijd laat de evaluatie zien dat de invloed van de gemeente op de ontwikkeling van zonnepanelen op daken beperkt is. De ontwikkeling verloopt grotendeels autonoom en de groei neemt af doordat veel geschikte locaties inmiddels

benut zijn en externe factoren de businesscase onder druk zetten. Ook kleine lokale coöperatieve zonnedak- en zonneparkinitiatieven, waarvoor binnen ons beleid ruimte is geboden, zijn de afgelopen jaren nauwelijks tot niet tot realisatie gekomen. Oorzaken hiervoor zijn onder meer netcongestie, de hoge kosten voor een aansluiting, verscherpte eisen ten aanzien van verzekering en beveiliging, de lagere vergoeding voor duurzame elektriciteit en daarmee de verslechterde financiële haalbaarheid, een gebrek aan draagvlak in de omgeving en conflicterende ruimtelijke belangen.

Conclusie
De evaluatie van het zonbeleid laat zien dat de ambitie voor zonne-energie en de feitelijke realisatie steeds verder uit elkaar beginnen te lopen. Tevens is de conclusie dat zonne-energie niet langer los kan worden beschouwd van andere onderdelen van het energiesysteem, zoals o.a. netcapaciteit, en energieopslag. Tegelijkertijd raakt de energietransitie steeds sterker verweven met andere maatschappelijke opgaven, zoals woningbouw, economische ontwikkeling, mobiliteit, natuur en landschap.

Nieuw beleid is nodig om invulling te geven aan onze energietransitieambities, nieuwe ontwikkelingen zoals energiegemeenschappen, opslag van energie in batterijen, en een strategie op de aanpak van netcongestie. Voor deze ontwikkelingen is het huidige ruimtelijke beleid ontoereikend.

Vervolg: integraal Omgevingsprogramma Energiesysteem
Daarom ontwikkelen we een nieuw integraal Omgevingsprogramma Energiesysteem (OPES). OPES biedt een ruimtelijk kader om samenhangende keuzes te maken over de ontwikkeling van het energiesysteem, de inzet van schaarse ruimte en de benodigde energie-infrastructuur. Het beleid op zonne-energie wordt hierin een integraal onderdeel. Tot aan de vaststelling van het OPES blijft het huidige zonbeleid van kracht.

Wij betrekken uw raad graag bij de verdere uitwerking van het programma. In het tweede kwartaal van 2027 komen wij bij u terug om, op basis van de opgedane inzichten, met u in gesprek te gaan over de keuzes die voorliggen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.